

Вісник стоматології

Науково-практичний журнал

5

Одеса • 2001

Вестник стоматологии

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
АСОЦІАЦІЯ СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ

ВІСНИК СТОМАТОЛОГІЇ

Науково-практичний рецензований журнал № 5 (29) 2000

•Заснований у грудні 1994 року

«Виходить щоквартально»

•НВА "Одеська біотехнологія"

Редакційна колегія

Головний редактор **К. М. Косенко**,
Голова редакційної ради **М. Ф. Данилевський**, Науковий редактор **А. П. Левицький**,
Відповідальний секретар **Т. В. Капрельянц**

Члени колегії

О. М. Воскресенський
Р. Г. Синицін
О. І. Сукманський

Редакційна рада

А. Б. Борисенко (Київ)
В. С. Бурдейний (Одеса)
Г. М. Вишняк (Київ)
М. Ф. Данилевський (Київ)
Є. Н. Дичко (Дніпропетровськ)
Б. І. Куцевляк (Харків)
Є. Б. Ковальов (Полтава)
І. І. Люля (Вінниця)
Б. О. Маланчук (Київ)
О. Є. Малевич (Дніпропетровськ)
І. С. Мащенко (Дніпропетровськ)
Б. П. Неспрядько (Київ)
О. Б. Павленко (Київ)
М. С. Скрипніков (Полтава)
Т. П. Скрипнікова (Полтава)
Н. І. Смоляр (Львів)
М. М. Угрин (Львів)
Ю. А. Федоров (С.-Петербург)
П. С. Фліс (Київ)
Л. В. Харьков (Київ)
Л. О. Хоменко (Київ)
О. О. Челяпін (Харків)

Засновники журналу

Інститут стоматології АМНУ
Асоціація стоматологів України
Одеська обласна клінічна стоматологічна поліклініка

Журнал зареєстровано 7 грудня 1994 року,
свідоцтво: серія КВ, №1110

Мова видання

українська та російська

Журнал включено до Переліку наукових видань, в яких можуть публікуватись основні результати дисертаційних робіт (*Бюлетень ВАК України, 1999, №4*)

Адреса редакції

65026, Одеса, вул. Рішельєвська, 11
тел./факс 22-80-49.
Інститут стоматології АМН України

Передплатний індекс 74108

E-mail: vesnik@far1ep.net

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ОНДІС від 24.10.2000 р.

Підписано до друку 03.11.2000. Формат 60x84/8. Папір офсетний. Гарнітура Arial. Ум. друк, арк.26,97. Обл.-вид.арк 34,19. Тираж 300 прим. Зам. № 839. Надруковано з потового оригінал-макету. Друкарня видавництва "Астропринт-Г".
65026, м. Одеса, вул. Преображенська, 24
Тел. (0482) 26-98-82, 26-96-82.
www.astrosrintodessa.ua Одеса * Інститут стоматології • 2000

Науково-практичне видання **ВІСНИК СТОМАТОЛОГІЇ** Науково-практичний рецензований журнал
№5(29) 2000

© НВА "Одеська біотехнологія", 2000

П.М. Скрипніков, канд, мед. наукУкраїнська медична стоматологічна академія,
м. Полтава**КЛІНІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА КОРЕНЕВИХ КАНАЛІВ**

Підвищення вимог до якості пломбування кореневих каналів, збільшення обсягу ендодонтичних втручань у зв'язку з великим відсотком ускладнень карієсу, плановим депульпуванням зубів, викликало необхідність деталізованого вивчення будови коренів зубів, каналів, варіантів їх розвитку [1].

У 1925 році Hess W., Zürcher E. [5] поклали основу анатомії кореневих каналів, представивши їх як складну систему. Потім Burch J., Hullen S. [4] описали 8 типів кореневих каналів, які можуть зустрічатись в одному корені. Пізніше Коєн С., Берне Р. [2] визначили типи кореневих каналів в залежності від належності зуба до верхньої чи нижньої щелепи, до однокоренових чи багатокореневих зубів.

Ю. Вінніченко (1990) класифікував кореневі канали по куту вигину та співставляв цей параметр з можливістю інструментальної обробки. Ендодонтичні аспекти морфології зубів, загальні питання анатомії кореневих каналів наведені Петрикас А., Овсепян А. [3].

Нами запропонована клінічна класифікація кореневих каналів, згідно якої вони розподіляються на інтактні (первинні) і порушені (вторинні).

Під інтактними кореневими каналами розуміються такі, що не змінені патологічними процесами або невдалими маніпуляціями лікаря, і вони первинно препаруються у зв'язку з лікуванням хірургічним екстирпаційним методом пульпіту, при лікуванні періодонтиту, при плановому депульпуванні з'являються.

Порушені канали визначаються при наявності таких чинників як їх облітерація, внутрішня і зовнішня резорбція, тобто бувшим або наявним у теперішній час патологічним процесом, а також раніше виконаними ендодонтичними втручаннями. У випадку їх невдачі можливі латеральні та апікальні перфорації, створення уступів, блокування каналу, поломка інструментарію, неповноцінне пломбування, зміна їх форми в результаті препаровки, перелом кореня та інші.

Ці клінічні розподіли кореневих каналів визначають вибір метода лікування, його ефективність, вид гарантування.

Список літератури

1. Боровский Е.В. Клиническая эндодонтия. - М., 1999. - 175 с.
2. Коэн С., Бернс Р. Эндодонтия. - Санкт-Петербург, 1987. - 691 с.
3. Петрикас АЖ, Овсепян А.П. Общие вопросы анатомии корневых каналов // ДентАрт. - 1997. - № 4. - С. 20-24.
4. Burch J., Hullen S. A study of the presence of accessory foramina and topography of molar furcations // Oral Surgery, Oral Medicine, Oral Pathology. - 1974. - V. 38. - S. 451-455.
5. Hess W., Lurcher E. The anatomy of the root canals of the teeth of the permanent and deciduous dentitions. - New York: William Wood & Co., 1925. - 117 p.

Надійшла 30.06.2000

Адреса для листування: 36000, м. Полтава, вул. Шевченка, 23, УМСА, каф. післядипломної освіти лікарів-стоматологів.

© П.М. Скрипніков

Т.П. Скрипнікова, д-р мед. наук, Т.А. ХмільУкраїнська медична стоматологічна академія,
м. Полтава**СПОСІБ ПАТОГЕНЕТИЧНОГО ЛІКУВАННЯ
ГЕНЕРАЛІЗОВАНОГО ПАРОДОНТИТУ**

Проблема розробки нових ефективних методів патогенетичного лікування генералізованого пародонтиту залишається найбільш актуальною на сучасному етапі. Це пояснюється не тільки значною захворюваністю, але складністю підбору ліків у зв'язку з різноманітністю етіологічних і патогенетичних чинників.

Нами розроблено і впроваджено у практику спосіб лікування генералізованого пародонтиту, який передбачає використання у комплексній терапії на фоні загальноприйнятих методів лікування в якості протизапального і стимулюючого засобу вітчизняного пептидного препарату "Вермілат".

Препарат "Вермілат" являється комплексом природних пептидів з молекулярною масою до 10 кДа, отриманих з кільчатих черв'яків (патент України № 5743). Вермілат володіє вираженою антиальтеративною, протиексадитивною, антиоксидантною, репаративною, колагенопротекторною дією, стимулює утворення сполучної тканини, не викликає місцевого подразнення та алергічної дії. Механізм дії препарату обумовлено взаємодією сильнорозчинних пептидів з компонентами сполучної тканини і фібробластами [1-3].

Спосіб комплексного лікування пародонтиту виконують наступним чином: на початку визначають ступінь захворювання тканин пародонту, в залежності від чого проводять лікування, що включає санацію ротової порожнини (по показанням), видалення зубних відкладень, усунення пунктів травматичної оклюзії, зрощення порожнини рота розчином антисептиків, призначають внутрішню полівітаміну і десенсебілізуючі засоби. Після чого підсушують слизову оболонку ясен і наносять гель вермілату за допомогою шприца на ясна, міжзубні сосочки. Прикривши ватним тампоном оброблені поверхні, гель лишають на 20-30 хвилин. Додатково вводять внутрішньом'язові ін'єкції 0,75% водного розчину вермілату по 2 мл щоденно протягом 10 днів.

Пропонований спосіб був застосований у лікуванні 46 хворих генералізованим пародонтитом I і II ступеню. ідентична група хворих з 15 пацієнтів, у лікуванні яких використана традиційна комплексна терапія генералізованого пародонтиту препаратом "Екстракт алое", була групою порівняння.

Після проведеного комплексного лікування пародонтиту даним способом у більшості хворих через 2-3 дня від початку застосування вермілату зменшувались запальні явища, зникав неприємний запах з роти, зменшувались пародонтальні кишені, кровоточивість ясен, затирав біль. Віддалені результати простежено від 2 місяців до 1 року. Через 6 місяців на рентгенограмах відмічалось ущільнення кортикальної пластинки, країв міжальвеолярних перегородок, зменшення вогнищ остеопорозу. Стабілізація патологічного процесу через 1 рік відмічена у 80% хворих пародонтитом.

Відмічено, що препарат "Вермілат", який шляхом зниження активності колагенлізу, пониження у сироватці крові рівня оксипроліну, нормалізації співвідношення кислотої і лужної фосфатази, реалізує свій корегуючий вплив на метаболізм сполучної тканини, надає позитивний терапевтичний ефект на стан тканин пародонту.

© Т.П. Скрипнікова, Т.А. Хміль